

Circa doctrinam et Canones transmissos...
derationem, ut minime quam fieri poterat alterarentur: tamen visum est addere
in fine 3. cap. in doctrina ubi dicitur, et contactus, ne si permissum foret,
quissiam arbitraretur in sancta ordinatione, etiam pernegationem sufficere aliq
contactu.

Circa in doctrina cap. ubi in 2. linea vel circa post Episcopos, qui ab uno summo
vicario in terris habebatur, ablata fuerunt duae dubitationes, sed, uno summo, loco qua
dum positum fuit, vera, et ratio fuit, quia ubi uno summo, videbatur inquirere plures
vicarios Christi vicarios, quod nec de facili concedendum est, nam sicut legatur
de Apostolis Quos operis tui vicarios: Vicarios, inquit, operis, non vicarios Christi.
Vbi aliqui antiqui Patres eo usi sunt verbo eo tempore, quo nondum insurrexerat
heresis contra Rom. Pontificatum: Id non docuerunt postquam insurrexerunt hinc
faciens in Dei Ecclesia, ut minime fecerunt sequentes Patres, ac magistri
eorum discipuli ac filii. Quamvis etiam pie dici possit quilibet Ecclesia mi
nistri, Christi in terris vicarios gerere, dum sacramentales actus exercet: Ve
runtamen, quia oritur suspicio apud nonnullos, ut ij, qui tantum urgent
Episcopos esse vicarios Domini, vel a Christo institutos, vel a Spiritu sancto posi
tis regere Dei Ecclesiam ne ab hinc perditionibus, veluti elucere aliquot
falsas illationes: ideo abstinere visum est ab uno summo, et per vera. Cum communis
totius Ecclesiae consensus pro vero Christi in terris vicario complectitur intelligat
Rom. Pontificem, et ad maiorem claritatem addita sunt etiam illa verba. In univ
sum orbem, usq, doctore inclusivae. Addita quoq, sunt illa verba, dependentem ab
eodem Christi vicario, usq, ad verbum obtinere, inclusivae. Nam ex prefato
Concilio, quod nec a depravato animo ante quare potest, nam si auctoritas ipsius
Concilij rejiciatur, procul dubio etiam Tridentini Concilij auctoritas minus subsistet.

In vij. quoq, Canone, ne s. synodus videretur damnare quam plures doctores de
Catholica Ecclesia bene meritos, quorum opinio est, Christum Dominum nostrum tantummodo
instituisse Petrum Episcopum, reliquos vero per Petrum, vel saltem ipsius auctoritate

fuisse institutos, mutata fuerunt illa uerba Episcopos in Episcopatus ordinem, uel
gradus, eo quod Canon ita dispositus non excludit Episcopos a (pro) parte institutos
et saltem utraq; opinioni, reddatur, illustror, et uniuersalior sensus. Tollitur
etiam occasio (ut dictum est) inferendi nonnullas falsas illationes, ueluti, quod Epi
quoad iurisdictionem non debeant a Rom. Pont. quodq; non possit illos admini-
strationis limites prescribere, neq; casus aliquos sibi tantummodo restringere, et id
genus multa, cum etiam quia nulla necessitas apparet ex hoc Canone, ut propositus
est, uel ueritas speratur: qui quidem lex est, cuius natura est, ut ob comune
bonum fiat: ac plura alia deducuntur a Reg. D. Canonibus, quae proximitate
obuitanda graua praetermissa sunt. Ideo uidetur Canon posse aperire ut supra.

Quod si Patres conuenire nequeant poterit proponi in hunc modum, uiz. Si quis
dixerit Episcopos a Rom. Pont. in partem sollicitudinis assumptos non esse pos-
tos a Spiritu sancto ad regendam partem Ecclesiae suae sollicitudini commissa:
aut sancta ordinatione non esse sacerdotibus maiores 27 uidetur posse
admittere

Proat uero propositus fuerat, uiz. Si quis dixerit Epos non esse positus a
spiritu sancto 27. Licet uideantur adduci illa uerba ex actis Apostolicis
et sunt D. Pauli ibidem recitata, ex quibus pie intellectus nullus potest oriri
error, tamen non sunt ad propositum huius Canonis firmandi in ecc. Catholica
tum quia non ad uniuersalem, sed tantummodo ad Episcopatum Ecclesiam dicta
sunt: tum etiam, in quo posuit uos Episcopos, ibi Episcopos non intelligitur
de ipsis tantummodo, qui erant Episcopali ordine, uel gradu insigniti, sed de
maioribus natu Ecclesiae, id est, de senioribus Ecclesiae Episcopis. Nam
inquit paulo ante A. Mileto aut mittens Episcopum uocauit maiores natu
Ecclesiae, qui cum uenissent 27. Sicq; liquet uocasse b. Paulum, et
appellasse Episcopos presbyteros, et eadem inconuenientia ex hoc Canone
sequerentur, et falso inferri possent cum nulla fiat mentio dependentiae
Epos a Rom. Pont. Nam si Epi positi sunt a Spiritu sancto, regere

Ecclesiam, non potest Pont. Rom. ipsos ab huiusmodi regimine transferre, vel amovere
nisi Spiritus sanctus contradicat. Et sic addendo illa uerba a Dom. Pont. in par-
tem sollicitudinis assumptos, clarior redditur sensus, et percutiuntur haeretici
anathemate, asserentis Epōs a Dom. Pont. dependentes esse larvas papales 27
Et etiam ne uideantur Epī praesse uniuersali Ecclesiae, quod est Petri, et suc-
cessorum priuilegium, addita sunt illa uerba ad regendam partem Ecclesiae
suae sollicitudini comissa

Possent quoque idem Canon sic disponi: Si quis dixerit Epōs nullatenus a Crō in-
stitutos, aut sa. ta. 29 Nam non potest infici, quin, quo ad ordinem Episcopos inhi-
tutos esse a Crō principaliter, et effectiue, mediante ministerio consecrantis, sive
consecrantium, qui tantum nudum exhibent ministerium: Crōs uero imprimunt
characterem ab alijs distinctum secundum Canonistas, uel secundum Theologos
ampliat, sive adauget characterem sacerdotalem, sive Presbyteratus

Quo uero ad 8. Canonem: Cum ista praesentia turbulentijs in his temporibus
quibus Crō inconsutilis tunica infirmus pene scindatur, frustis, summo opere
conandum est, ut unitas capitis, sine qua aliarum partium nulla re integrandi
spes superest, firma maneat. Est enim Pontificia auctoritas in Dom. Pont. ad
reliquum Ecc. corpus ueluti radix ad arborem, fons ad riuulos, et caput ad
corpus: nempe radice uigor ad quoslibet uelutis ramos diffunditur: si fons
etiam abundanter scaturit, riuulo inde emanantes uberrime defluunt:
Capiti etiam sano, reliquis membris eius uirtus diffunditur. At laesa radice
arescit arbor: exsiccato fonte, riuulo exarescunt: abscisso capite, membra
omnia intereunt. Sic quippe quam diu persistet, prout usque ad finem saeculi
persistet Dom. Pont. auctoritas, et potestas, remanebit et uniuersorum membrorum
harmonia, ac spes salutis. At si membra aliqua ab huiusmodi unitate seualta fuerint
uel Diuina quadam ira, ac indignatione in reatum ipsorum peram, aut cordis
duritiem, uel mentis coecitatem, praecisa fuerint, et in reprobum sensum tradita
non minuetur ob id capitis ipsius potestas et auctoritas: licet in Emō praecisa,
ac reprobata membra eius uirtutem non diffundat: sicuti non desinit scaturire

fontes, licet inde fossi, ac obtusi riuuli inde aquam non sauriant. Ceterum
est igitur ab omnibus, qui pacem, tranquillitatem, ac unitatem Christi gregis
affectant, ut petra, super quam totius Ecc^{ie} edificij celsitudo confirmatur
firmitas integra maneat, alioquin in precipitum ruet, neque ob id potest
inferi aduersus Ecclesiam super petram fundatam graualebunt. Potius
nempe nedum fortunas omnes, uerum etiam uitam perdere, quod esset iurari
pro dignitate capitis tuenda, ac conseruanda deberet, quicunq[ue] Christiano
nomine gloriatur.

Canon viij

Si quis dixerit Ep^{os} non esse subordinatos a Deo, et ab ipso institutos, ut a Vicario
suo pro tempore existente, cui semper de mente sua sive bonus, sive malus sit, et
bene, sive male precipiat, et gubernet, et obtemperare, non sint ordinati, et ab-
sumpti ad dignitatem, et inuisidionem Ep^{alem}, ita quod ex hoc non sint superiores
et moderatores alior, ecclesiasticor, ipsi in curam et subiectionem datis ab ipso
Vicario de ordine Dei Anathema sit.

Canon xij

Si quis dixerit non esse a Deo institutum, quod Petrus, et successores Petri in Uⁿⁱ
uersali sui filij, scilicet in Rom. Pontificatu, et primatu uniuersalis Ecclesie
Sabeant potestatem ligandi, et soluendi, et providendi de bonis ecc^{ie}
libito suo, et faciendi quemadmodum faceret ipse Christus si esset in terris, et
per consequens non esse similes superiores omnibus Prelatis, que quibus
alijs ecc^{ie} personis in temporalibus et spiritualibus, ita quod eis liceat
condemnare, eos absolueri, et punire ad libitum suum, et similiter
laicos omnes in spiritualibus indifferenter cum sint ipsi vicarijs
subditi Anathema sit.